

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Basisschool - Pierenbos te Zoersel

Hoofdstructuur bao

	Instellingsnummer	117879
	Instelling	Gemeentelijke Basisschool - Pierenbos Willi AERTS – Conny FRANKEN
directeur		
adres		Halle-Velden 2 - 2980 ZOERSEL
telefoon		03-298.08.31
fax		03-385.35.19
e-mail		pierenbos@scarlet.be
website/URL		http://users.telenet.be/gbh
	Bestuur van de instelling	960617 - Gemeentebestuur van Zoersel te ZOERSEL
adres		Handelslei 167 - 2980 ZOERSEL
	Scholengemeenschap	119529 - Gemeente Zoersel te ZOERSEL
adres		Kerkstraat 7 - 2980 ZOERSEL
	CLB	114769 - Vrij CLB 1 Antwerpen - Middengebied te VORSELAAR
adres		Mgr. Donchelei 9 - 2290 VORSELAAR
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	15/11/2010, 16/11/2010, 18/11/2010
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	18/11/2010
	Datum bespreking verslag met de instelling	06/12/2010
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Marcella Vanderhenst
	Teamleden	Jacqueline Oorts
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Leergebieden in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL	6
4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
4.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	7
4.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
4.3 Lager onderwijs: wiskunde	8
4.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	9
5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	10
5.1 Personeelsbeheer	10
5.2 Professionalisering	10
5.3 Materieel beleid	11
5.4 Welzijn	11
5.5 Curriculum	11
5.6 Begeleiding	12
5.7 Evaluatie	12
6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	12
7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	14
7.1 Wat doet de school goed?	14
7.2 Wat kan de school verbeteren?	14
7.3 Wat moet de school verbeteren?	14
8. ADVIES	15
9. REGELING VOOR HET VERVOLG	15

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij deed dit in het kader van haar opdracht zoals bepaald in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of de instelling op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of de instelling zelfstandig de tekorten kan remediëren.

De onderwijsinspectie maakt gebruik van de mogelijkheid om het toezicht op de erkenningsvoorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid afzonderlijk uit te voeren. Dit impliceert dat het advies in dit verslag betrekking heeft op alle erkenningsvoorwaarden behalve de voorwaarden die het welzijnsbeleid betreffen (hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid).

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, de doorlichtingsbezoeken en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie leergebieden en procesindicatoren of procesvariabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens de doorlichtingsbezoeken.

Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op de volledige instelling of op één of meerdere structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Enkel bij een ongunstig advies adviseert de onderwijsinspectie of de instelling zelfstandig de vastgestelde tekorten kan remediëren.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De Gemeentelijke Basisschool 'Pierenbos' is de enige basisschool in Halle, een deelgemeente van Zoersel. De leerlingen komen vooral uit de onmiddellijke omgeving. Hun aantal is de laatste jaren vrij stabiel. Er zijn weinig kinderen met uitgesproken problemen waarvoor de school extra maatregelen moet nemen. Een gelijkgerichte werking in de lagere afdeling is niet voor de hand liggend omdat de klassen over twee vestigingsplaatsen verspreid zijn. Het plan voor een nieuwbouw met alle klassen op één campus opent perspectieven voor eenzelfde dynamiek in de hele basisschool en voor meer doorgaande lijnen. Heel wat materialen en middelen ondersteunen momenteel de mogelijkheden om kwaliteitsvol onderwijs te verstrekken.

Er is een sterke samenwerking tussen de kleuterafdeling en de eerste graad op dezelfde campus, waardoor de kleuters vlot de overgang naar de lagere afdeling maken. Vrijwel alle leerlingen behalen op het einde van de lagere school het getuigschrift basisonderwijs. De beschikbare gegevens over het vervolgonderwijs tonen aan dat de meeste leerlingen de stap naar het secundair onderwijs succesvol zetten.

Het onderzoek van de leergebieden wiskunde en wereldoriëntatie toont aan dat de school haar verplichtingen in grote lijnen nakomt.

In de kleuterafdeling krijgen de kleuters rijke en boeiende activiteiten, zowel voor wiskundige initiatie als voor wereldoriëntatie. Door de stimulerende begeleiding van de leraren en de functioneel gekozen materialen krijgen ze heel wat kansen en uitdagingen om te ontdekken en te leren. De leerplandoelen vormen hiervoor het algemene referentiekader maar sturen de praktijk nog weinig aan.

In de lagere afdeling beantwoordt de praktijk voor wiskunde grotendeels aan de verwachtingen. Alle domeinen komen doelbewust aan bod. Er is aandacht voor levensecht onderwijs en de actuele verbeteracties bieden perspectief voor een leertraject met nog minder drempels voor de kinderen.

Voor wereldoriëntatie wordt het leerplan nog in onvoldoende mate toegepast. Kinderen krijgen vele leerinhouden aangeboden, maar die stroken niet altijd met wat het leerplan voorschrijft. Sommige thema's krijgen een te ruime en te moeilijke invulling, voor andere is de uitwerking te beperkt. Het team staat voor de grote uitdaging om het aanbod meer te baseren op het leerplan en een meer evenwichtige invulling te geven aan dit leergebied. De teamleden zijn zich bewust van deze opdracht en beleidsmatig wordt dit werk al voorbereid. De inspectie vertrouwt erop dat de school haar verantwoordelijkheid neemt en de gepaste bijstellingen realiseert.

Uit het onderzoek van de kwaliteitsbewaking van de school blijkt dat er vooral aandacht is voor ontwikkeling. De school is alert voor nieuwe verwachtingen en vooral de kleuterafdeling kent een sterke ontwikkelingsdynamiek. De aandacht voor doelgericht werken en nagaan of de vooropgestelde doelen ook bereikt worden, kan nog in belangrijke mate versterkt worden. Dit geldt voor zowel het onderwijsaanbod als de deskundigheidsbevordering, de processen die grondiger werden onderzocht. Het onderwijsaanbod kan meer uitgaan van wat de leerplannen voorschrijven. De deskundigheidsbevordering kan doelgerichter worden door ze aan te sturen vanuit (school)prioriteiten. De recente initiatieven om de resultaten van de leerlingen te kunnen analyseren en te interpreteren, zijn stappen in de goede richting om na te gaan of de aanpak ook voldoende doeltreffend is.

Beleidsmatig kan de school nog groeien. In de kleuterafdeling delen de teamleden dezelfde opvattingen over wat belangrijk is voor goed kleuteronderwijs en werken ze geregeld samen nieuwe werkpunten uit. In de lagere afdeling gebeurt dit minder uitgesproken, wellicht omwille van verschillende factoren. Enerzijds bemoeilijkt de spreiding van het team over twee vestigingsplaatsen een nauwe samenwerking. Anderzijds zorgde het gebrek aan continuïteit tijdens de voorbije schooljaren ervoor dat

beleidsintenties niet altijd gerealiseerd konden worden. Dit laatste kreeg al een oplossing door het beleidsdraagvlak te verbreden. De eerste effecten van een sterkere beleidsvoering worden stilaan zichtbaar, maar hier liggen nog groeikansen.

Het inspectieteam besluit de doorlichting met een gunstig advies. Het spoort het kleuterteam aan om de goede praktijk verder te zetten én te verbeteren door doelgerichter het leerplan te gebruiken.

In de lagere afdeling is het aangewezen zowel de huidige aanpak als de verbeteracties voor wiskunde verder te zetten om te komen tot een kwaliteitsvol en drempelvrij leertraject voor kinderen. Er zijn extra inspanningen nodig om ervoor te zorgen dat de leerlingen de doelen voor wereldoriëntatie verwerven. Leraren kunnen hierin ondersteund worden door gerichte scholingsinitiatieven en door een sterkere beleidsmatige aanpak.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs

wiskundige initiatie

wereldoriëntatie

Lager onderwijs

wiskunde

wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs

Curriculum

Onderwijsaanbod

3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL

- De laatste jaren was er omwille van allerlei omstandigheden discontinuïteit in de leidersfunctie. Recent waren er directie- en coördinatorenwissels.
- De school telt twee vestigingsplaatsen

- De school investeert een aanzienlijk aantal lestijden voor ondersteuning van de grote klasgroepen in de lagere afdeling.
- In de kleuterafdeling zijn er vrijwel allemaal gemengde leeftijdsgroepen.

4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden volgende vaststellingen op:

4.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

Vaststellingen

- De school werkte in het verleden een 'rubriekenkaf' uit waarin de leerplandoelen, onder meer voor wiskundige initiatie, per leeftijdsgroep geordend zijn in activiteiten, thema's en leerlijnen. Het is niet duidelijk hoe leraren met dit document intentioneel werken aan de leerplandoelen. Enkele leraren selecteren gericht doelen die ze in het thema nastreven. Alhoewel er instrumenten beschikbaar zijn om het aanbod voor wiskundige initiatie te bewaken, gebeurt dit niet (meer).
- In alle klassen is er aandacht voor het domein getallen. Kleuters krijgen kansen om handelend inzichten te verwerven. Leraren werken aan zowel correspondentie, conservatie, tellen als aan symboolbewustzijn. Uit de beperkte hoeveelheid resultaten waarover de school beschikt, blijkt dat de vijfjarigen op het einde van het schooljaar goed scoren voor aspecten van dit domein.
- Er is uitgesproken aandacht voor het meten van de tijd door systematisch met de kalenders te werken. Afspraken over doorgaande lijnen en opbouw in moeilijkheidsgraad zorgen ervoor dat kleuters greep krijgen op verschillende aspecten van tijd. Er worden kansen gecreëerd om ervaringen op te doen met lengte, inhoud en gewicht. Bovendien geven activiteiten en materialen kleuters kansen om vormen te herkennen, beschrijven, construeren, benoemen en classificeren.
- De teamleden werken aan het leergebied wiskundige initiatie vanuit hun gezamenlijke visie op goed kleuteronderwijs, namelijk voor kleuters voldoende, rijke en uitdagende ervaringssituaties creëren.
- Alle klassen beschikken over voldoende en gevarieerde materialen om de doelen voor wiskundige initiatie na te streven.
- In de meeste klassen zijn de activiteiten wiskundige initiatie geïntegreerd binnen de thematische werking. Dit aanbod is niet uitgesproken sterk. Opvallend is de zorg voor een sterk werkelijkheidsgerichte aanpak en voor het handelend verwerven van inzichten en vaardigheden.
- In de gemengde leeftijdsgroepen voorzien teamleden geregeld gedifferentieerde activiteiten. Voor de oudste kleuters is er een aanvullend aanbod van activiteiten wiskundige initiatie, uitgewerkt in jaarplannen per leeftijdsgroep. Er zijn duidelijke afspraken over wie wat concretiseert voor de kinderen van die leeftijd uit de verschillende klassen.
- De vorderingen van de kleuters voor wiskundige initiatie worden nog weinig systematisch opgevolgd. Het kindvolgsysteem geeft hiervoor weinig houvast. Er zijn goede particuliere initiatieven om aspecten van wiskundige initiatie in beeld te brengen, maar een gezamenlijke aanpak ontbreekt nog. Bij de oudste kleuters geven de tests wel gerichte informatie. Op basis van de resultaten organiseren teamleden gerichte en bijkomende leeransen voor kleuters die extra stimulansen nodig hebben.

- De resultaten van de tests worden op schoolniveau nog weinig geanalyseerd met de bedoeling hieraan conclusies voor de praktijk te verbinden en eventueel actie te ondernemen.

4.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Vaststellingen

- Ook voor wereldoriëntatie wordt de 'rubriekenkaff' weinig gebruikt om doelen voor dit leergebied gericht na te streven. Het team bewaakt niet of alle doelen in voldoende mate worden nagestreefd.
- Voor het domein natuur krijgen kleuters voldoende ervarings- en leerkansen om kennis en inzichten te verwerven inzake planten, dieren en mensen. De materialen en tips in de bostassen stimuleren kleuters tot actief exploreren. De aandacht voor hygiëne, milieu en gezonde voeding is geïntegreerd in een aantal dagelijkse routines.
- Tal van constructiematerialen die aanzetten tot demonteren en construeren en activiteiten beeld geven kleuters ruime kansen om ervaringen op te doen met eigenschappen van grondstoffen en materialen. Er wordt echter weinig gebruik gemaakt van stappenplannen. Recent startte het team met het uitwerken van ontdekdozen om tegemoet te komen aan de nieuwe leerplandoelen voor techniek.
- In alle klassen is de aandacht voor de doelen van het domein mens verweven in de klaspraktijk. In de thema's komen aspecten van het domein maatschappij aan bod. Teamleden grijpen dagelijkse situaties aan om kleuters ervaringen te laten opdoen met anders-zijn, gezinsvormen, regels en afspraken en met conflicthantering.
- De doelen voor het domein tijd krijgen dagelijks aandacht via het werken met de kalenders. Binnen de thema's is er aandacht voor levens- en ontwikkelingsfasen. De inrichting en het gebruik van de ruimte in de klassen zijn een permanente uitdaging voor kleuters om zich te oriënteren, om orde te brengen in de ruimte en om die in te richten.
- Net zoals voor wiskundige initiatie is ook voor wereldoriëntatie de algemene visie op goed kleuteronderwijs richtinggevend voor de concretisering van dit leergebied. Dit komt tot uiting in rijke ervarings- en exploratiekansen en boeiende opdrachten voor de kleuters.
- De vorderingen van kleuters voor wereldoriëntatie worden minder expliciet opgevolgd. De leraren hebben een algemeen beeld van de mate waarin kleuters belangrijke doelen verworven hebben.

4.3 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

Vaststellingen

- Teamleden baseren zich voor wiskunde op een onderwijsleerpakket. Via dit pakket vormen de leerplandoelen enigszins het referentiekader. Ze zijn minder expliciet gekend. Sinds dit schooljaar startte het team met het verbeteren van de verticale doorstroming vertrekkende van de leerplandoelen. Via overleg wil het team komen tot een meer gelijkgerichte aanpak voor wiskunde in de verschillende leerjaren.
- De resultaten behaald op de centrale toets van de koepel, tonen over de schooljaren heen een wisselend beeld. De resultaten voor de domeinen getallen en meetkunde liggen geregeld onder de referentiewaarden. Voor het domein metend rekenen zijn de resultaten goed.
- De tegenvallende resultaten voor bewerkingen, samen met zelf vastgestelde verschillen in terminologie en werkwijze, waren aanleiding om de verticale

doorstroming te verbeteren. Aanvullend groeide hieruit het initiatief voor dagelijkse, korte en intensieve inoefenmomenten voor de basisrekenvaardigheden. Het is positief dat de school vanuit eigen vaststellingen verbeteracties onderneemt. Het uitgezette traject is echter nog vaag wat betreft timing.

- De teamleden hebben aandacht voor actief meten door kinderen met diverse materialen en voor een werkelijkheidsgerichte benadering van dit domein. De aandacht voor strategieën en probleemoplossende vaardigheden is divers. Er is nog variatie in het systematisch gebruik van algemene of leergebiedspecifieke strategieën en van probleemstellend onderwijs. Er is in mindere mate aandacht en ruimte voor verschillende oplossingswegen en voor hoe het geleerde nut heeft in het dagelijks leven.
- Het onderwijs wordt vooral aangestuurd vanuit de visie van het onderwijsleerpakket, aangevuld met eigen klemtonen. Het overleg over de verticale doorstroming biedt kansen om als team te groeien in de visie op wiskunde waarop het leerplan gebaseerd is.
- De school beschikt over voldoende materialen om de doelen voor wiskunde te kunnen realiseren. Door het beperkte aantal en de beperkte mogelijkheden van de computers in de klassen, kan dit leermiddel minder frequent en minder flexibel ingezet worden voor het realiseren van doelen wiskunde.
- De school zet een aanzienlijk aantal lestijden in voor ondersteuning van grote klasgroepen, ook voor het leergebied wiskunde. Teamleden maken eigen keuzes over groeperingsvormen en leergebieden waarvoor de lestijden worden ingezet. Hierdoor renderen die lestijden nog niet optimaal. De lestijden ondersteuning worden geregeld gebruikt om in te spelen op de mogelijkheden en de noden van leerlingen, zowel preventief als remediërend. De invulling van deze lestijden wordt beleidsmatig nog weinig aangestuurd en opgevolgd. Er is nog geen kritische reflectie over de efficiëntie en de effectiviteit van deze lestijden. Contract- en hoekenwerk worden gebruikt om leerlingen voor wiskunde extra uitdaging te geven, te remediëren of hen extra te ondersteunen.
- De evolutie van de leerlingen voor wiskunde wordt opgevolgd via de toetsen van het leerlingvolgsysteem en aansluitend multidisciplinair overleg. De gegevens op schoolniveau tonen dat de leerlingen vorderen volgens de verwachtingen en dat er geen opvallende breuklijnen zijn in hun traject. De besluitvorming na het multidisciplinair overleg wordt in beperkte mate genotuleerd, wat kan leiden tot minder efficiënte en minder doelgerichte remediëring en verdere opvolging.
- De school gebruikt de toetsen uit het onderwijsleerpakket om na te gaan of de leerlingen de kennis, inzichten en vaardigheden voldoende verworven hebben. Geregeld worden de toetsen aangepast waardoor soms het denkniveau verlaagd. Positief is het initiatief om de getoetste doelen te vermelden. Hiervoor systematisch de leerplandoelen gebruiken, kan ertoe bijdragen dat dit referentiekader beter gekend is en de praktijk nog meer aanstuurt.
- De leerlingen en hun ouders krijgen op het rapport een cijferbeoordeling voor de verschillende domeinen van wiskunde. Inzage in de concrete toetsen geeft hen informatie over wat al dan niet verworven is.

4.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet niet

Vaststellingen

- Noch de eindtermen, noch de leerplandoelen vormen het referentiekader voor de inhouden en de aanpak van wereldoriëntatie.
- Om te voldoen aan het leerplan, koos de school voor een uniform onderwijsleerpakket dat aangevuld kan worden met eigen materialen. Het aandeel van enerzijds het uniforme leerpakket met de basisleerinhouden en anderzijds aanvullende materialen is

zeer uiteenlopend in de verschillende klassen. De totaliteit werd nog niet getoetst aan het leerplan. In de praktijk is het aanbod sterk onevenwichtig met zowel onderwaardering als overbeklemtoning van (aspecten van) de verschillende domeinen.

- Na de afspraak over het gebruik van een uniform onderwijsleerpakket waren er beleidsmatige intenties en initiatieven om deze maatregel op te volgen. Door omstandigheden werden die plannen niet uitgevoerd.
- De resultaten van de school, behaald op de centrale toets van de koepel, situeren zich over de schooljaren heen net boven of onder de referentiewaarden. De resultaten voor de domeinen tijd en natuur zijn aanvaardbaar, die voor techniek, maatschappij en ruimte zijn algemeen zwakker.
- De invulling van de domeinen natuur, techniek, maatschappij, tijd en ruimte is sterk wisselend per leerjaar. Teamleden werken aan thema's uit de domeinen, maar die krijgen niet altijd een invulling die spoort met de essentie van de leerplandoelen. Bovendien worden leerinhouden aangeboden die ver boven de verwachtingen van het leerplan liggen.
- Sinds dit schooljaar krijgt het domein mens een extra invulling door de invoering van een onderwijsleerpakket waarin het ontwikkelen van sociale talenten van kinderen vooropstaat. De invoering wordt beleidsmatig in sterke mate aangestuurd. Duidelijke verwachtingen en afspraken zorgen ervoor dat er effectief gewerkt wordt aan de doelen van dit domein.
- In de praktijk komen elementen van de uitgangspunten en de visie van het leerplan van wereldoriëntatie tot uiting, zoals het belang van ervaren en exploreren en het ontwikkelen van vaardigheden. Doordacht gekozen excursies, extramurosactiviteiten en levensechte materialen in sommige klassen dragen bij tot werkelijkheidsgericht onderwijs. Anderzijds zijn er ook sporen van docerende werkvormen en onderwijs dat gericht is op reproduceren van kennis.
- De evaluatie van het leergebied wereldoriëntatie vertoont weinig relatie met de leerplandoelen. Meestal staat het reproduceren van kennis voorop. Opvallend weinig evaluatieopgaven peilen naar het verwerven van de basisleerinhouden uit het uniforme leerpakket. De vermelde doelen bij de toetsopgaven vertonen weinig of geen relatie met de leerplandoelen. Door dit alles geven de resultaten geen correct beeld van de mate waarin de kinderen de leerplandoelen verwerven. Op het rapport komt een weinig zeggende beoordeling voor alle domeinen uitgedrukt in één cijfer.
- Uit de gesprekken tijdens de doorlichting blijkt dat de teamleden openstaan voor een kritische benadering van hun praktijk en zelf concluderen dat het aanbod voor wereldoriëntatie moet geoptimaliseerd worden. Ook beleidsmatig worden er al concrete initiatieven voor verbetering van dit leergebied voorbereid. Daarom resulteert het 'niet voldoen' voor dit leergebied niet in een tekort.

5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert volgende vaststellingen op:

5.1 Personeelsbeheer

5.2 Professionalisering

5.2.1 Aanvangsbegeleiding

5.2.2 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- ondersteuning.

Vaststellingen

- De school heeft geen uitgesproken visie op deskundigheidsbevordering die de initiatieven terzake inspireert en aanstuurt. Er is nog geen sprake van een professionaliserings'beleid'.
- Beleidsmatig wordt de waarde van leren van elkaar erkend, zoals in de kleuterafdeling al gebeurt. In de lagere afdeling wordt er vooralsnog aan voorwaarden gewerkt om dit op termijn meer mogelijk te maken.
- De teamgerichte nascholingen worden zowel door de directie als door de teamleden bepaald. Ze hebben momenteel hoofdzakelijk de kennismaking met (nieuwe) leerplannen en 'zorg' in ruime zin als onderwerp.
- De individuele deskundigheidsbevordering is nog weinig doelgericht. De school stimuleert deelname aan vormingsinitiatieven maar onderzoekt nog weinig de behoeften. Leraren kiezen autonoom voor individuele nascholingen. De te ontwikkelen competenties van leraren om kwaliteitsvol bepaalde taken te kunnen uitvoeren zijn vooralsnog geen criterium voor de keuze van nascholingen.
- Sinds kort zijn er een aantal initiatieven op het niveau van de scholengemeenschap voorzien, onder meer de kennismaking met nieuwe eindtermen en leerplannen. Het is nog niet duidelijk of de aanzetten die daar gegeven zullen worden een vervolg krijgen op schoolniveau om te garanderen dat veranderingen effectief op de klasvloer gerealiseerd worden. Positief is het recente initiatief om met collega's in andere scholen te overleggen.
- De teamgerichte en individuele nascholingen vertonen weinig relatie met actuele of geplande prioriteiten. Dit is ook moeilijk omdat de school weinig zicht heeft op haar werkpunten op korte en middellange termijn en nog weinig planmatig werkt. Voor de actuele prioriteit voor wiskunde is er een globale planning, maar geen timing die dynamiek kan brengen in de uitwerking.
- In de kleuterafdeling krijgen gevolgde nascholingen geregeld schoolintern een vervolg, zoals bijvoorbeeld het uitwerken van ontdekdozen.
- De school neemt maatregelen om nascholing materieel en organisatorisch mogelijk te maken.
- De school staat nog weinig kritisch stil bij haar professionaliseringsaanpak en bij de effecten of het rendement van de genomen initiatieven. Ze onderzoekt nog weinig of haar actuele aanpak voldoende doeltreffend is.

5.3 Materieel beleid

5.4 Welzijn

5.5 Curriculum

5.5.1 Onderwijsaanbod

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- ontwikkeling.

Vaststellingen

- Het schooleigen pedagogisch project en de uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen en eindtermen zijn in grote lijnen inspirerend voor het onderwijsaanbod. Aspecten zoals actief leren, brede vorming en horizontale samenhang zijn herkenbaar in de praktijk.
- In de kleuterafdeling kennen de teamleden in grote lijnen de doelen voor de eigen leeftijdsgroepen. De rubriekenkافت can helpen om de leerplandoelen te realiseren, maar

wordt weinig gebruikt om activiteiten doelgericht te plannen en om het aanbod te bewaken.

- In de lagere afdeling werken de teamleden weinig of niet bewust met de leerplandoelen of de doelen waarnaar ze in de planning verwijzen. Er wordt vooral gerekend op de onderwijsleerpakketten voor Nederlands, Frans, wiskunde en sociale vaardigheden om te voldoen aan de eindtermen en de leerplannen. Voor de leergebieden waarvoor geen onderwijsleerpakketten worden gebruikt en voor leergebiedoverschrijdende eindtermen, is de doelgerichtheid beperkter. Algemeen is de praktijk weinig gebaseerd op geoperationaliseerde doelen en wordt ze weinig aangestuurd vanuit een gezamenlijk ontwikkelde visie.
- De invoering van nieuwe leerpakketten wordt gezamenlijk voorbereid, maar minder beleidsmatig ondersteund en opgevolgd bij de effectieve invoering. Er wordt gerekend op de deskundigheid en de verantwoordelijkheidszin van de individuele leraren. Dit heeft niet altijd het gewenste effect, zoals bij voorbeeld voor wereldoriëntatie. Recent zijn er echter waardevolle ondersteuninginitiatieven voor sociale vaardigheden en wiskunde. Positief in de aanpak van het bijsturingstraject voor wiskunde is het gebruik van de leerplandoelen als vertrekbasis.
- De school maakte in het verleden afspraken over het onderwijsaanbod. Die onderrichtingen zijn verspreid over verschillende documenten en worden nog weinig geactualiseerd of onder de aandacht gebracht. Teamleden worden weinig aangestuurd en ondersteund om deze afspraken na te leven.
- In de lagere afdeling wordt een aanzienlijk aantal lestijden gebruikt voor de ondersteuning van grote klasgroepen. Momenteel is er weinig gelijkgerichtheid in de aanwending van deze lestijden en kiezen de leraren vrijwel autonoom voor de organisatie en de invulling ervan. De school heeft nog niet onderzocht welke organisatievorm het meest efficiënt en effectief is om zoveel mogelijk doelen met zoveel mogelijk leerlingen te bereiken. De aanwending wordt beleidsmatig nog weinig aangestuurd en opgevolgd.
- De school is alert voor vernieuwingen, vertoont openheid voor het aanbod van externen en gaat hier ook op in. Algemeen is er een grote mate van veranderingsbereidheid bij de teamleden en de wil en gedrevenheid om goed werk te leveren.
- De school verzamelt gegevens over de effecten van haar onderwijs, onder meer via genormeerde en centrale toetsen en verbindt hieraan een algemene conclusie. Het behoort nog niet tot de schoolcultuur om de resultaten te analyseren, te toetsen aan referentiegegevens en over schooljaren heen te interpreteren. Recent werden documenten ontwikkeld om dit op termijn mogelijk te maken.

5.6 Begeleiding

5.7 Evaluatie

6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

Vaststellingen

- Sinds vorig schooljaar wordt de school beleidsmatig versterkt met een halftijdse directeur verantwoordelijk voor het pedagogisch beleid. Dit schooljaar startte er in de lagere afdeling een nieuwe zorgcoördinator die onder meer de introductie van het pakket sociale vaardigheden begeleidt. Deze gegevens openen perspectieven voor meer continuïteit in het leiderschap en een groter beleidsmatig draagvlak. Alhoewel deze teamleden nog volop aan het ingroeien zijn in hun beleidstaken, zijn er positieve

initiatieven voor meer aansturing en ondersteuning, onder meer in de aanpak voor wiskunde en sociale vaardigheden. Anderzijds blijven er onduidelijkheden bij de teamleden over de taakverdeling tussen beide directeurs en hun aanwezigheid in de twee vestigingsplaatsen. De plannen van het schoolbestuur voor nieuwbouw met een school op één campus zal een aantal problemen oplossen en biedt kansen om ook in de lagere afdeling te evolueren naar één dynamisch team.

- In de kleuterafdeling dragen de leraren gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor kwaliteitsvol onderwijs. Hun gedeelde en actuele visie op kleuteronderwijs en hun de intensieve samenwerking sturen de praktijk aan en zorgen voor een gezonde ontwikkelingsdynamiek. In de lagere afdeling is die dynamiek minder uitgesproken.
- De, weliswaar nog prille, sterkere beleidsvoering, het verantwoordelijkheidsbesef én de bereidheid van de teamleden om werk te maken van verbeteringen, schept positieve vooruitzichten. Daarom leidt het 'niet voldoen' voor het leergebied wereldoriëntatie in de lagere afdeling niet tot een tekort. Het behoort tot de verwachtingen dat ieder ten volle de verantwoordelijkheid neemt voor de noodzakelijke bijsturingen.
- Beleidsmatig wordt er een beroep gedaan op leraren om te voldoen aan de verwachtingen. Er wordt gerekend op hun verantwoordelijkheidsgevoel en hun goodwill. De teamleden krijgen weinig concrete aansturing en feedback. Er wordt weinig ondernomen om de concrete praktijk te toetsen aan de verwachtingen vervat in de eindtermen en de leerplannen.
- De school heeft nog weinig ervaring met het werken met prioriteiten op korte en middellange termijn en met plannings- en strategieën om vernieuwingen tot op de klasvloer te implementeren.
- Een belangrijk streefdoel van de school is kinderen begeleiden in hun groei. Dit wil ze doen door te werken aan een positief zelfbeeld in een klimaat dat vrij is van emotionele obstakels en in een positieve schoolcultuur waarbij alle participanten zich betrokken voelen. Dit engagement vindt een groot draagvlak bij alle teamleden en is basis voor hun pedagogisch-didactisch handelen.
- In de kleuterafdeling en de eerste graad van de lagere afdeling zorgen de vele informele overlegmomenten en de nauwe samenwerking voor een gezonde dynamiek. Teamleden inspireren, ondersteunen en helpen elkaar, wat niet alleen leidt tot een gelijkgerichte visie op de onderwijsstaak maar ook tot een sterk gelijkgerichte praktijk. In de lagere afdeling is dit minder uitgesproken en ook moeilijker gezien de twee vestigingsplaatsen.
- De school gebruikt de formele overlegmomenten overwegend voor het uitklaren van praktisch-organisatorische agendapunten. Toch is er meer en meer aandacht voor overleg over onderwijsinhoudelijke aspecten van de schoolwerking.
- De school heeft nog geen uitgesproken visie op kwaliteitszorg en hoe ze die kan realiseren.
- Wellicht mede omwille van de moeilijke beleidsmatige context van de laatste jaren was er weinig ruimte voor reflectie en voor activiteiten die op een gestructureerde wijze de eigen kwaliteit in kaart brengen, verbeteren en bewaken.

7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- In de kleuterafdeling krijgen de kleuters rijke kansen om de doelen voor wereldoriëntatie en wiskundige initiatie te verwerven.
- Uitdagende activiteiten, een doordacht en rijk materialenaanbod en deskundige ondersteuning zorgen in de kleuterafdeling voor een rijke en stimulerende leeromgeving voor de kleuters.
- In de lagere afdeling zorgen de actuele aanpak en de verbeteracties voor wiskunde ervoor dat zoveel mogelijk leerlingen de vooropgestelde kennis, inzichten en vaardigheden voor dit leergebied kunnen verwerven.
- In de lagere afdeling slagen de teamleden er in rijke en levensechte leersituaties te creëren met ruimte voor leerlingenactiviteit.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- In de kleuterafdeling resulteren het overleg over de concrete aanpak en de nauwe samenwerking in een sterk gelijkgerichte klaspraktijk.
- De school onderneemt actie op basis van (zelf)evaluatiegegevens en naar aanleiding van externe impulsen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De versterking van het beleidsteam opent perspectieven voor meer continuïteit en een groter draagvlak in de beleidsvoering.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- In de kleuterafdeling kan het onderwijsleeraanbod sterker aangestuurd worden vanuit de leerplandoelen.
- In de lagere afdeling kunnen zowel het inhoudelijke aanbod als de evaluatie van wereldoriëntatie grondig worden bijgestuurd en het leerplan worden toegepast zoals bepaald in artikel 62, 9° van het decreet basisonderwijs.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De school kan nagaan of de processen zoals deskundigheidsbevordering en onderwijsaanbod de vooropgestelde effecten hebben.

Wat betreft het algemeen beleid

- De school kan een planning van prioriteiten op korte en middellange termijn uitwerken en relateren aan een professionaliseringbeleid.
- De school kan veranderingen op een meer trajectmatige en planmatige manier aanpakken met aandacht voor timing en fasering.
- De invoering van veranderingen en de bijbehorende afspraken kunnen sterker aangestuurd en opgevolgd worden.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

8. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor de volledige instelling.

9. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Marcella Vanderhenst

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: